

6.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Kollár Árpád: *Erdős vers*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Füzet, íróeszköz

Hangadó, zörejkeltő eszközök, tárgyak
Kollázs- és nyomatkészítés anyagai, eszközei: erdőben gyűjtött tárgyak, anyagok, rajzlap, ragasztó, olló, festék, festőeszközök

Te nyugtass meg, erdő

Könyvajánló és kedvcsináló feladatsor az önálló szövegfeldolgozáshoz (magyar, kreatív írás, ének-zene, természetismeret, vizuális kultúra, dráma)

Könyvajánlás Kollár Árpád verskötetéhez, kedvcsináló feladatokkal, játékos, kreatív tevékenységeken keresztül.

Feldolgozhatjuk a szöveget még a vakáció előtti napokban vagy olvasótábori, illetve ahhoz hasonló helyzetben is. A feladatok egy részét otthon, önállóan is elvégezhetik a gyerekek. Ebben az esetben az olvasónapló feladataihoz hasonlóan adhatjuk ki számukra a feladatokat.

A közös feldolgozást érdemes részben vagy egészben szabad téren szervezni, ahol mind a gyűjtésre, mint a mozgásos játékokra lehetőségünk van. A kollázs, illetve nyomatkészítéséhez kell a legtöbb előkészület, ami függ a helyszíntől és a gyűjtés lehetőségeitől is. Legjobb, ha mindkét technikára tudunk lehetőséget biztosítani.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Motiváció felkeltése a verskötet olvasásához.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Hangzós olvasás, hangjáték készítése
Szótagszámlálás, versszerkezet megfigyelése
Névkereső, névadó játék
Énekes-mondókás vonuló játék
Kreatív írás: vers, rövid próza, nyílt levél, ima

FELADATOK LEÍRÁSA

6.1 Erdős vers

Könyvajánló és kedvcsináló **Kollár Árpád**: *Milyen madár* című verskötetéhez (Csimota, Bp, 2014), az **Erdős vers** sokrétű feldolgozásával. A verskötethez olvasmány-napló készíthető, melynek feladatait megtaláljuk alább, az Egyéb ötletek között. Mindkét feladatsor megtalálható nyomtatható formában, könyvajánlóval együtt a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán.

Kollár Árpád versei dúdolgatásra, mondókázásra éppoly alkalmasak, mint töprengetésre, filózásra. Elég egy verset elolvasni a kötetből, és lesz bőven gondolat- és képzeletébresztő sorunk. Ezért a verskönyv olvasását egy kiemelt verssel ajánljuk, a témánkba illeszkedő *Erdős vers*ssel.

A szövegfeldolgozáshoz a következő feladatokat javasoljuk (a sokrétű intelligencia típusai alapján):

JEGYZETEIM

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHÉZ A FELADATHOZ?

Hangadó, zörejkeltő
eszközök, tárgyak
Kollázs- és nyomatké-
szítés anyagai, eszközei:
erdőben gyűjtött tárgyak,
anyagok, rajzlap, ragasz-
tó, olló, festék, festőesz-
közök

1. Suhogó vers (*zenei-ritmikus + kapcsolati intelligencia*)

Alkossatok kis csoportokat, és olvassátok fel hangosan, soronként az *Erdős* verset! Képzeljétek el, hogy ti vagytok az erdő, aki suhogásával, susogásával szólaltatja meg a verset! Olvassátok a sorokat ilyen suhogó, susogó, zümmögő hangon! Mintha a szél fújná a lombot, az ágakat.

Alkossatok szóló és kórus hangokkal hangjátékot az *Erdős* versből! A beszéden kívül más hangokkal, zörejekkel is kísérhetitek a verset.

2. Számolós vers (*matematikai-logikai + verbális-nyelvi intelligencia*)

Hány versszakból áll az *Erdős vers*? (2)

Egy versszak hány sorból áll? (6)

A legtöbb sor hány szótagból áll? Keresd meg mindben: hol a sorfelező? (12; 6 || 6)

Mely sorok kivételesek? Ott mi a szabály? Hol a sorfelező? (mindkét versszak 1. sora; 6 || 7)

Melyik a legjellemzőbb szám a versre? Hol találkozol még ezzel a számmal? (A 12, ami a hónapok száma, és a Bibliában is fontos szám: Izrael törzsei, apostolok.)

Találsz-e rímeket a versben?

Ha van kedved, írhatasz egy hasonló szerkezetű rímtelen verset (versszakot).

Vedd figyelembe!

A zárójelben megadott válaszok természetesen csak a pedagógusnak szólnak.

3. Fanévadó (*verbális-nyelvi + természeti intelligencia*)

„Súgd meg a fák nevét” – kérleli a versbeszélő az erdőt. Vajon milyen fák lehetnek ebben az erdőben? Te hogy képzeled? Írd le az erdőben lévő fák nevét fajtájuk szerint! Majd adj néhány fának „beszélő nevet” is, ami a fa – számodra fontos - tulajdonságáról beszél! Írd le ezeket a neveket is!

Ha van kedved, a fák neveivel te is írhatasz egy erdős verset vagy versszakot.

4. Erdőtakaró (*vizuális-térbeli intelligencia*)

„Takarj be levéllel, homokkal, szeméttel” – kérleli a versbeszélő az erdőt. És még mivel? Mi mindent lehet találni az erdőben, amiből takaró lehet? Gyűjts leveleket, terméseket, ágacskákat, de gyűjthetsz homokot, humuszos földet és akár szemetet is! Készíts a gyűjtött anyagok felhasználásával kollázsképet, ami az erdőtakarót vagy a takaró mintázatát ábrázolja!

Kollázs helyett nyomdázással is készülhet a takarókép: Levelek, termések, ágak, kövek stb. felületét kend be festékkel, majd nyomd rá akár többször is a rajzlapra!

5. Erdőben erdő (*testi-mozgásos + zenei-ritmikus intelligencia*)

Ismeritek a *Tekeredik a kígyó* című játékot? Ennek mintájára játszhatunk

„erdőben erdő” játékot is. A játékosok egymás kezét fogva sorba állnak, majd a sor elején álló játékost követve – esetleg fák vagy bokrok között – csigavonalban tekeredve vonulnak, miközben mondogatják vagy éneklük:

benned is erdő van, abban még egy erdő,
abban az erdőben ott lapulok én is,

Amikor teljesen betekeredtek, akkor értek be az erdő sűrűjébe. A játékosok karokat felemelve játszhatják el a sűrű erdőt. Aztán ha már elég a sűrűből, az utolsó játékos – szintén mondókázás vagy éneklés közben – kezdi kitekerni a sort, hogy ligetesebb, levegősebb legyen az erdő.

6. Az erdő válasza (*verbális-nyelvi + önismereti intelligencia*)

Miért szólítja meg az erdőt a versbeszélő? Mi a gondja? Mit kér tőle? Hogyan és mivel tudja őt az erdő elaltatni, megnyugtatni, meggyógyítani?

Mi lenne, ha az erdő beszélni tudna és válaszolna? Fogalmazd meg az erdő válaszát versben vagy rövid prózában!

7. Ma még zöld a szíved (*természeti + egzisztenciális intelligencia*)

A vers utolsó sorából derül ki, hogy az erdő nagyobb veszélyben van, mint a versbeszélő. Milyen veszély leselkedik rá? Ki tud ebben segíteni az erdőnek? Fogalmazzatok meg írásban egy nyílt levelet, amelyben kértek az embereket, hogy vigyázzanak az erdőre! És fogalmazzatok meg írásban vagy szóban egy imádságot az erdő Teremtő Urához, hogy vigyázzon az erdő zöld szívére!

8. Nyuszikilátó (*verbális-nyelvi + egzisztenciális intelligencia*)

Nézd meg a vers illusztrációját a verskötet 52-53. oldalán! Hogy kerül oda a nyuszi? Vajon honnan nézi az erdőt? Mit lát benne?

Fogalmazd meg a nyuszi gondolatait írásban az erdőről egy napló- vagy blogbejegyzésben!

És ha a verset maga a nyuszi mondja? Folytasd a gondolatait, ami a versben elkezdődött! Írj a nevében verset vagy levelet az erdőhöz!

